(इंग्रजीमध्ये टंकलिखित केलेल्या न्यायनिर्णयाचा मराठी अनुवाद)

[१९९७] १ एस. सी. आर. १०१५

एस. के. सलादी

- विरुद्ध -

दी जनरल मॅनेजर, यू.पी. स्टेट शुगर कॉर्पोरेशन लिमिटेड अँड अनादर

६ फेब्रुवारी, १९९७

[के. रामास्वामी आणि एस. सागीर अहमद, न्यायमूर्ती]

सेवा कायदाः

पेंढा मंडळाच्या गिरण्यांमध्ये नियुक्त केलेला अपीलकर्ता - प्रतिनियुक्तीवर साखर कारखान्यात बदली - मूळ विभागाकडे प्रत्यावर्तनाची मागणी - नकार - अपीलकर्त्याने दाखल केलेला दावा - दिवाणी न्यायाधीशांनी त्याला पुनःस्थापित करण्याचे निर्देश दिले आणि त्यानंतर त्याला मूळ विभागाकडे बदली केली - गिरणीद्वारे सदरच्या आदेशाला आव्हान देण्यात आले - उच्च न्यायालयाने असा निर्णय दिला कि अपीलकर्त्याला त्याच्या विरोधात चौकशी प्रलंबित असल्याने त्याला पुनःस्थापित होण्याचा हक्कदार नाही - या आदेशाला अपीलकर्त्याने आव्हान दिले नाही आणि तो कायम झाला - त्यानंतर अपीलकर्त्याने पुनरीक्षण दाखल केले जे उच्च न्यायालयाने खारीज केले होते - सर्वोच्च न्यायालयासमोर अपील दाखल केले गेले - असा निर्णय देण्यात आला की अपीलकर्त्याने त्याच्या नियोकत्यावर खटला चालविला नाही - त्याने स्वतःहून गिरणीवर एस. एल. पी. दाखल केली मात्र कालांतराने ती वगळण्यात आली - मुख्य आदेशाला देखील कायम करण्याची परवानगी देण्यात आली होती - या परिस्थितीत हस्तक्षेप आवश्यक असलेली कोणतीही प्रकट विधिविषयक चूक झालेली नव्हती.

दिवाणी अपील अधिकारिता : दिवाणी अपील क्र. ३१७०/१९८१.

दिवाणी पुनरीक्षण क्र. ११३६/१९७९ मधील दिवाणी संकीर्ण अर्ज क्र. निरंक / १९७९ मध्ये अलाहाबाद उच्च न्यायालयाने दि. २१/०४/१९८० रोजी दिलेल्या न्यायनिर्णय व आदेशावरून.

अपीलकर्त्यासाठी प्रमोद स्वरूप.

उत्तरवादींसाठी प्रदीप मिश्रा.

न्यायालयाचा न्यायनिर्णय पुढीलप्रमाणे देण्यात आला :

हि अपील विशेष अनुज्ञेद्वारे दिवाणी संकीर्ण अर्जामधील दिवाणी पुनरीक्षण क्र. ११३६/१९७९ मध्ये अलाहाबाद उच्च न्यायालयाने दि. २१ एप्रिल १९८० रोजी दिलेल्या आदेशावरून उदभवलेली आहे.

अपीलकर्त्याला त्याच्या मार्गातील अनेक दुर्गम अडचणींवर मात करावी लागते. त्याच्या स्वतःच्या सादरीकरणावर, अपीलकर्त्याने मेसर्स मेरठ स्ट्रॉ बोर्ड मिल्स, मेरठ, मध्ये नियुक्त केल्याचा दावा केला आहे, जे कि जसवंत शुगर मिल्सची उपकंपनी असल्याचा दावा केला जात होता. अपीलकर्त्याने दावा केला आहे की त्याची एस. बी. शुगर मिल्स येथे प्रत्यावर्तनावर बदली करण्यात आली होती; परिणामी, तो त्याच्या मूळ विभागात परत जाण्यासाठी हक्कदार होता. मात्र, त्यांना दिलासा न मिळाल्याने त्यांनी बिजनौर येथील दिवाणी न्यायाधीशांसमोर खटला क्र. २६/४८ हा दिवाणी दावा दाखल केला. दिवाणी न्यायाधीशांनी, दि. २९ मार्च १९७९ रोजी दिलेल्या आदेशानुसार, एस. बी. शुगर मिल्स, बिजनौर याला त्यांना औपचारिकरित्या पुनःस्थापित करण्याचे आणि त्यानंतर त्यांची मूळ विभागात बदली करण्याचे निर्देश दिले. या आदेशाला गिरणीने पुनरीक्षणात उच्च न्यायालयात आव्हान दिले. उच्च न्यायालयाने असा निर्णय दिला की त्यांना पुन्हा सेवेत रुजू होण्याचा अधिकार नाही. त्याच्याविरुद्ध चौकशी प्रलंबित असल्याने, न्यायालयाने जास्तीत जास्त चौकशी करण्याचे निर्देश दिले असते, ज्यानंतर चौकशीच्या निकालानुसार कारवाई केली गेली असती. त्या आदेशाला आव्हान देण्यात आले नाही आणि तो कायम झाला. त्यानंतर, अपीलकर्त्याने उच्च न्यायालयात पुनरीक्षण याचिका दाखल केली जी खारीज करण्यात आली. अशा प्रकारे, विशेष अनुज्ञेद्वारे हे अपील दाखल करण्यात आले.

अपीलकर्त्याचे विद्वान अधिवक्ता श्री. प्रमोद स्वरूप यांनी असा युक्तिवाद केला की जेव्हा अपीलकर्त्याची सुरुवातीला मेरठ पेंढा मंडळात नियुक्ती करण्यात आली होती आणि त्याच्या प्रत्यावर्तनावर गिरणीत बदली करण्यात आली होती, तेव्हा जेव्हा गिरणी त्याची सेवा टिकवून ठेवण्यास इच्छुक नव्हती तेव्हा तो प्रत्यावर्तनाचा हक्कदार होता आणि म्हणूनच, दिवाणी न्यायालयाने जारी केलेले निर्देश कायद्याने वैध आहेत आणि तो

आदेश उलटवण्यात उच्च न्यायालय न्याय्य नव्हते. आधी नमूद केल्याप्रमाणे, अपीलकर्त्याला अनेक दुर्गम अडथळे पार करावे लागले, म्हणजेच, याचिकेत अपीलकर्त्याने त्याच्या नियोक्ता म्हणजेच मेसर्स जसवंत शुगर मिल्स वर, ज्यांच्याबरोबर त्यांनी नियुक्ती केल्याचा दावा केला होता, त्यांच्यावर खटला चालविला नाही. त्याने स्वतःहून गिरणीवर एस. एल. पी. दाखल केली मात्र कालांतराने ती वगळण्यात आली. या परिस्थितीत, ज्या साखर कारखान्याविरुद्ध अनुतोष मागितला होता, तो खटल्यातील पक्षकार नव्हता. त्यामुळे, आवश्यक आणि योग्य पक्षांचे संयोजन नसल्याबद्दल खटला जाणे फेटाळला योग्य होते. अपीलकर्त्याच्या मार्गातील दुसरी अडचण अशी होती की मुख्य आदेशाला कायम होण्याची परवानगी देण्यात आली होती आणि त्याने त्याला आव्हान दिले नाही. या परिस्थितीत, पुनर्निरीक्षण आदेशास मूळ आदेशापेक्षा जास्त शक्ती असू शकत नाही. त्यामुळे, हस्तक्षेप आवश्यक असलेली कोणतीही प्रकट विधिविषयक चूक झालेली आम्हाला आढळत नाही.

त्यानुसार अपील खारीज केले जाते, परंतु या परिस्थितीत, वादखर्च न बसविता. या न्यायालयाने दिलेला अंतरिम आदेश रद्द करण्यात आला आहे.

टी. एन. ए

अपील खारीज करण्यात आली.

अस्वीकरण

"या न्यायनिर्णयाच्या मराठी भाषेतील या अनुवादाचा वापर हा पक्षकारास त्याच्या/ तिच्या मातृभाषेमध्ये त्याचा अर्थ समजून घेण्यापुरताच मर्यादित राहील आणि त्याचा इतर कोणत्याही कारणाकरिता वापर करता येणार नाही. तसेच, इंग्रजी भाषेतील न्यायनिर्णय हाच सर्व व्यावहारिक आणि कार्यालयीन वापराकरिता विश्वसनीय असेल आणि तोच त्यातील आदेशाच्या निष्पादन आणि अंमलबजावणी वैध मानला जाईल."